

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

DSW-WPS.055.2.2026.MZ
Warszawa, 17 marca 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na interpelację nr 15549

Szanowny Panie Marszałku,

składam na Pana ręce odpowiedź na interpelację Posłów na Sejm RP Pani Lidii Czechak oraz Pana Łukasza Kmity w sprawie sposobu wyboru kierowników katedr na uczelniach publicznych.

Szanowni Państwo Posłowie,

w odpowiedzi na złożoną interpelację, odnosząc się do zadanych pytań, przedstawiam poniżej stosowne wyjaśnienia.

1. Czy Ministerstwo planuje wprowadzenie zmian w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, które przywrócić pracownikom badawczym i dydaktycznym wiążący głos w procesie wyłaniania kierowników jednostek organizacyjnych uczelni (katedr, zakładów, instytutów)?

Uprzejmie wyjaśniam, iż kwestie związane z powoływaniem i odwoływaniem osób do pełnienia funkcji kierowniczych leżą w gestii uczelni. Osobą powołaną do pełnienia funkcji kierowniczej w uczelni zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.), dalej: „ustawa PSWN” – może być osoba, która spełnia wymagania określone w art. 20 ust. 1 pkt 1-5 ustawy PSWN. Przepisy ustawy PSWN nie określają kwestii stosowania trybu konkursowego dla funkcji kierowniczych ani nazw funkcji kierowniczych, jak również nie określają, jakie stanowisko ma być funkcją kierowniczą. Uczelnie w sposób różny kwalifikują funkcje kierownicze: w jednej uczelni może być to wyłącznie prorektor, a w innej np. prorektor i dziekan. Stosownie do art. 34 ust. 1 pkt 6 i 7 ustawy PSWN to statut określa funkcje kierownicze w uczelni oraz zasady powoływania i odwoływania osób do pełnienia tych funkcji. Natomiast w myśl art. 23 ust. 2 pkt 6 ustawy PSWN do zadań rektora należy powoływanie osób do pełnienia funkcji kierowniczych w uczelni i ich odwoływanie. Oznacza to, że rektor ma kompetencję do samodzielnego decydowania o wyborze osoby na daną funkcję kierowniczą, jak również jej odwołania w sposób określony w statucie. Rektor może też zasięgać opinii innego organu lub podmiotu w uczelni w sprawie powołania czy odwołania danej osoby, jednak rektor nie może być nią związany. Wyjątek stanowi tu powołanie osoby do pełnienia funkcji kierowniczej, do której zakresu obowiązków należą sprawy studenckie lub sprawy doktorantów, gdyż zgodnie z przepisami ustawy PSWN w takim przypadku ustawodawca wymaga uzgodnienia odpowiednio z samorządem studenckim lub samorządem doktorantów. Jednakże niezajęcie stanowiska przez samorząd w terminie wskazanym w statucie uważa się za wyrażenie zgody.

Uprzejmie wskazuję, iż od funkcji kierowniczych określonych w statucie należy odróżnić stanowiska kierownicze, na których mogą być w uczelniach zatrudniani pracownicy kierujący np. daną wewnętrzną jednostką organizacyjną (zgodnie ze statutami uczelni najczęściej np. kierownicy katedr, zakładów, pracowni lub innych jednostek to stanowiska, a nie funkcje kierownicze w rozumieniu ustawy PSWN). Należy przy tym podkreślić, iż zarówno powoływanie osób do pełnienia funkcji kierowniczych, jak i zatrudnianie na stanowiskach kierowniczych, należy do autonomii uczelni i pozostaje w kompetencjach rektora, do zadań którego zgodnie z art. 23 ust. 2 pkt 2 i 5 ustawy PSWN należy zarządzanie uczelnią i prowadzenie polityki kadrowej uczelni. Minister nie jest uprawniony do ingerowania w wewnętrzne procedury organizacji uczelni lub w sprawy dotyczące nawiązywania czy rozwiązywania stosunków pracy w uczelni. Minister nie ma także kompetencji do oceny czynności dokonywanych przez rektora w stosunku do pracowników uczelni. O ważności tych czynności może rozstrzygnąć wyłącznie właściwy sąd, bowiem w myśl art. 147 ust. 2 ustawy PSWN spory o roszczenia ze stosunku pracy pracowników uczelni rozpatrują sądy pracy.

2. Czy do Ministerstwa docierają sygnały od środowisk akademickich i związków zawodowych o nadużywaniu przez rektorów obecnych uprawnień?

Do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego wpływają informacje ze środowiska akademickiego oraz od przedstawicieli zakładowych organizacji związkowych dotyczące funkcjonowania obecnych mechanizmów i uprawnień przysługujących rektorom. Mają one charakter incydentalny i nie wskazują na zjawisko o wymiarze systemowym.

3. Jeżeli tak, to jaka jest strategia Ministerstwa na walkę z tym zjawiskiem?

Działanie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego zakłada bieżące monitorowanie i analizę efektów funkcjonowania obowiązujących regulacji, jak też uzasadnioną ich modyfikację, we współpracy ze środowiskiem akademickim. Każdy sygnał o możliwych nieprawidłowościach w danej uczelni jest na bieżąco wykorzystywany w toku sprawowanego przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nadzoru nad uczelniami. W przypadku zgłaszanych nieprawidłowości dotyczących funkcjonowania uczelni podejmowane są względem nich adekwatne środki nadzorcze przewidziane w ustawie PSWN.

4. Czy Ministerstwo prowadzi prace nad większą, kompleksową nowelizacją ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce?

Uprzejmie informuję, iż zarządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 13 listopada 2025 r. został powołany Zespół do spraw zmian w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. Urz. MNiSW poz. 71, z późn. zm.), w skład którego wchodzi reprezentanci instytucji przedstawicielskich systemu szkolnictwa wyższego i nauki. Do zadań zespołu należy przedstawianie, analizowanie i opiniowanie propozycji zmian w ustawie PSWN w zakresie m.in. zapobiegania nieprawidłowościom w działalności uczelni i eliminowania istniejących nieprawidłowości oraz poprawy warunków zatrudnienia, w tym wynagradzania pracowników uczelni, oraz wzmocnienia autonomii uczelni w zakresie prowadzenia polityki zatrudnienia.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Maria Mrówczyńska
Podsekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.